

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

26 kwietnia 2022

nr 31 (LXXVII)

cena: 13 Kč

WIADOMOŚCI
PIELĘGNIARKI
BĘDĄ STUDIOWAŁY
W SZPITALU STR. 2-3

ZBLIŻENIA
CZŁOWIEK
WSZECHSTRONNY
STR. 7

SPORT
TO JEST I BĘDZIE
ZACIĘTY FINAŁ!
STR. 9

Dziecięca piosenka rządzi!

WYDARZENIE: Na Zaolziu jest wielki artystyczny potencjał – potwierdziło to 37 młodych wykonawców, którzy w sobotnie popołudnie wystąpili na scenie Domu Kultury im. Petra Bezruča w Hawierzowie w blisko 4-godzinym finałowym koncercie XVII Festiwalu Piosenki Dziecięcej. Organizatorami festiwalu byli Koło Macierzy Szkolnej w Hawierzowie-Błędowicach, Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica” i Centrum dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w RC.

• Noemi Macura (z lewej) wspólnie z Julią Macurą zaśpiewały na koniec koncertu utwór „To nie ja”.
Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

Łukasz Klimaniec

Festiwal Piosenki Dziecięcej, jaki od 1997 roku organizowany jest właśnie w Hawierzowie co dwa lata, z powodu pandemii na kolejną edycję musiał czekać dłużej, niż zwykle. Ale biorąc pod uwagę to, co w sobotę publiczność zobaczyła (a zwłaszcza usłyszała) na scenie Domu Kultury im. Petra Bezruča, warto było czekać na to wydarzenie.

Na scenie zaprezentowało się 37 wykonawców (jeden duet nie mógł wystąpić z powodu choroby), którzy wykonali 20 pio-

senek. Jurorzy mieli niełatwe zadanie, by po wysłuchaniu szesnastu solistów, dwóch duetów i dwóch zespołów wyłonionych w eliminacjach w Czeskim Cieszynie wybrać tych najlepszych. Konkurencja była mocna, a młodzi wykonawcy pokazali, że śpiewanie jest dla nich wielką pasją.

Ostatecznie jurorzy zdecydowali, że zwycięzcami zostaną Maria Kaszper (PSP Wędrynia) w kategorii klas 1-3, Adam Swaczyna (PSP Karwina) w kategorii klas 4-6 (wyróżnienie otrzymała Linda Piechaczek z PSP Gródek) oraz Julia Macura (PSP Trzyniec) w kategorii klas 7-9 (wyróżnienie otrzymała Vanesa Zichlarz z PSP Karwina).

W kategorii duetów wygrały Anna Böhm i Teresa Kraus (PSP Trzyniec), a wśród zespołów triumfowała grupa „Do słońca leć” (PSP Hawierzów-Błędowice).

Gościem specjalnym finału była piosenkarka Noemi Macura z zespołem, która kilka lat temu w Hawierzowie wygrała IX edycję tego festiwalu. Po finałowej piosence „Chodź, pomaluj mój świat”, prowadząca sobotni koncert Izabela Kapias zaproponowała, by Julia zaśpiewała swoją piosenkę („To nie ja”) wspólnie z Noemi, która – co ciekawe – tym samym utworem wygrała IX edycję festiwalu w Hawierzowie. ▀

Więcej na str. 5

ANKIETA

Julia Macura,
uczennica PSP Trzyniec, laureatka
Festiwalu w kategorii III (klasy 7-9)

Śpiewanie jest dla mnie najważniejszą rzeczą na świecie. Z wygrania tej edycji festiwalu jestem z jednej strony bardzo szczęśliwa, ale i... trochę smutna, bo to już moja ostatnia możliwość, żeby tutaj wystąpić (Julia kończy w tym roku szkołę podstawową – przyp. red.). Ale bardzo się cieszę, że wygrałam. Śpiewam, odkąd skończyłam trzy lata, od ośmiu lat uczęszczam na prywatne lekcje śpiewu. Piosenkę „To nie ja” zasugerował mi mój nauczyciel, a mnie się tak spodobała, że postanowiłam ją w finale zaśpiewać. To moje trzecie zwycięstwo w Festiwalu Piosenki Dziecięcej. Poprzedni wygrałam rok temu i rok wcześniej. Każde z tych zwycięstw było bardzo fajne, ale tegoroczna wygrana była chyba najbardziej emocjonalna, bo to w końcu mój ostatni występ w tej imprezie.

Marek Bystron
prezes Macierzy Szkolnej w RC,
w przeszłości organizator festiwalu

Festiwal kojarzy mi się z... zebraniem w błędowickiej podstawówce. Kiedy pojawiał się temat organizacji tej imprezy, zawsze człowiek się obawiał, czy zdoła temu podołać. Teraz wiem, że nie tylko my, ale i nasi następcy dobrze dają sobie radę z jego organizacją. Wierzę, że nadal tak będzie i finał Festiwalu Piosenki Dziecięcej w hawierzowskim Domu Kultury będzie kontynuowany. Tegoroczny finał był udany, jak zawsze. Wygrali najlepsi. Wierzymy, że z niektórymi spotkamy się za dwa lata. Z organizacyjnego doświadczenia wiem, że niektórzy uczestnicy pojawiają się ponownie, tylko przechodzą z jednej kategorii do drugiej. A są i tacy, z którymi spotykamy się w drugiej części koncertu, gdy – jak Noemi Macura – są gwiazdami wydarzenia.

Władysław Josiek,
jeden z organizatorów XVII Festiwalu
Piosenki Dziecięcej

Festiwal bardzo mi się podobał, jestem pod wrażeniem. Cieszę się, że wszystko nam się udało, że niemal cała sala została zapełniona widzami. Obawialiśmy się, jak będzie z frekwencją, bo przecież festiwal organizowany jest co dwa lata, a z powodu pandemii mieliśmy trzyletnią przerwę. Ludzie chyba trochę odwykli od chodzenia na imprezy. Sami też zastanawialiśmy się, ile osób przyjdzie. W ostatniej chwili zdecydowaliśmy się na darmowe bilety dla dzieci i młodzieży. Trzeba też wspomnieć, że w gronie organizacyjnym doszło do kilku zmian, bo dzieci niektórych dotychczasowych członków opuściły szkołę, więc oni też odeszli z komitetu organizacyjnego. Ja na przykład jestem w nim po raz pierwszy. Musieliśmy zdobyć doświadczenie poprzedników. Ale daliśmy sobie radę i bardzo się z tego cieszę.

ZDANIEM... Beaty Schönwald

beata.schonwald@glos.live

Matematyka to fajna dyscyplina. Zawsze ją lubiłam ze względu na precyzyjny wynik. Podobnie jak na wychowaniu fizycznym biegi i skoki w dal lub wznoszące się w powietrze skoki w dal lub wznoszące się w powietrze skoki w dal...

Z podobnymi sytuacjami, kiedy dokładne liczby niedokładnie opisują dane zagadnienie, spotykamy się na co dzień. Wówczas ważne jest, by umieć je odpowiednio zinterpretować. Część ludzi (szczególnie mówiących, nie mam pojęcia, czy duża lub mała) to potrafi i wie, że np. krajowa średnia pensja brutto niekoniecznie będzie się pokrywać z wysokością wynagrodzenia sąsiadki z naprzeciwka i że średni wiek życia mężczyzn nie stanowi gwarancji, że nasz kolega z pracy nie opuści wcześniej tego świata...

CYTAT NA DZIS

Emmanuel Macron, prezydent Francji, po zwycięstwie w niedzielnych wyborach

Następne pięć lat będzie inne. To nie będzie kontynuacja mojego dotychczasowego mandatu

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«...

Po raz pierwszy w historii sezon bacowski uroczystości zainaugurowano nie na Podhalu, ale w Beskidach, konkretnie w Rychwałdzie na Żywiecczyźnie. - Dzisiejsze wydarzenie możemy potraktować jako przedłużenie Roku Górali. To ukton wobec pracy pasterskiej, wysiłku i trudu, jaki za nią idzie. Jak wiemy bacowie i juhasi zostali wpisani w poczet zawodów rzemieślniczych. Program „Owca Plus” wspiera gospodarkę pasterską, a podczas tegorocznej inauguracji wręczamy kolejne promesy - podkreśliła Beata Białowąs, członek zarządu województwa. Dlatego też w sobotę do Rychwałdu zjechali bacowie z Beskidów Małego, Śląskiego i Żywieckiego.

Fot. TOMASZ WOLFF

DZIŚ... 26 kwietnia 2022

Imieniny obchodzą: Zyta, Marcelin, Marzena, Mariusz. Wschód słońca: 5.12. Zachód słońca: 19.54. Do końca roku: 249 dni. (Nie)typowe święta: Dzień Drogowca i Transportowca. Przystawia: „Mokre dni kwietnia zazwyczaj wróżą, że w lecie będzie owoców dużo”

JUTRO... 27 kwietnia 2022

Imieniny obchodzą: Zyta, Teofil. Wschód słońca: 5.10. Zachód słońca: 19.56. Do końca roku: 248 dni. (Nie)typowe święta: Dzień Florysty, Światowy Dzień Grafika. Przystawia: „Śnieg w kwietniu goi rolę, hamuje niedole”

POJUTRZE... 28 kwietnia 2022

Imieniny obchodzą: Waleria, Paweł. Wschód słońca: 5.08. Zachód słońca: 19.58. Do końca roku: 247 dni. (Nie)typowe święta: Dzień Sera Camembert. Przystawia: „Jeśli w św. Pawła śnieg albo deszcz pada, dobrych się urodzajów spodziewać wypada”

POGODA wtorek

dzień: 10 do 13°C noc: 9 do 7°C wiatr: 1-5 m/s

środa dzień: 8 do 11°C noc: 6 do 3°C wiatr: 1-4 m/s

czwartek dzień: 8 do 12°C noc: 6 do 2°C wiatr: 2-4 m/s

Pielęgniarki będą studiowały w szpitalu

Studia bezpośrednio w miejscu pracy? W Szpitalu w Karwinie-Raju będzie to możliwe dzięki projektowi realizowanemu wspólnie z Uniwersytetem Śląskim w Opawie i województwem morawsko-śląskim. Trzyletnie studia pielęgniarskie rozpocznie tu już we wrześniu 30 adeptów tego zawodu.

Projekt studiów pielęgniarstwa bezpośrednio w szpitalu w Raju został przedstawiony w piątek dziennikarom. Fot. BEATA SCHÖNWALD

reaguje bowiem na brak pielęgniarek w tej części regionu. - Mamy nadzieję, że ta inicjatywa będzie traktowana przez kompetentne ministerstwa jako sygnał, że istnieje problem, który wymaga systemowych rozwiązań, a nie tak, że województwa same będą się troszczyć o edukację personelu medycznego - podkreślił samorządowiec.

Beata Schönwald

Jak potwierdził zastępca hetmana ds. służby zdrowia Martin Gebauer, będzie to zgola pionierski projekt, jedyny w swoim rodzaju w całej RC. Powstał z potrzeby -

Co do tego, że szereg sióstr w czeskich placówkach służby zdrowia szczipieją, potwierdzają dane statystyczne. - Ze struktury wiekowej pielęgniarek wynika, że w ciągu 10-15 lat ich brak będzie zasadniczy i wszechobecny - zabrzało na piątkowej konferencji prasowej poświęconej tematowi studiów pielęgniarskich w rajskim szpitalu. Zwróciła uwagę na niekorzystny trend przyspieszyła pandemia COVID-19, która spowodowała, że wiele starszych pielęgniarek postanowiło przejść na emeryturę. To wszystko

Najważniejsze daty 29 maja - koniec terminu składania podań 10 czerwca - egzaminy wstępne w Szpitalu w Karwinie-Raju 30 czerwca - ogłoszenie wyników rekrutacji 23 września - rozpoczęcie roku akademickiego i zajęć

Opawie. Po jego zaliczeniu studenci zostaną przyjęci bezpośrednio na trzeci rok studiów licencjackich do Opawy. Zgłoszenia przyjmuje Wydział Polityki Publicznej Uniwersytetu Śląskiego w Opawie do 29 maja. - W nadchodzącym roku akademickim kierujemy tę ofertę do pracowników szpitali wojewódzkich oraz absolwentów średnich szkół zdrowotnych, natomiast w kolejnych latach chcemy objąć projektem również absolwentów gimnazjów i innych szkół średnich - powiedziała rzeczniczka Szpitala w Karwinie-Raju Věra Murinowa. Zajęcia teoretyczne będą prowadzili nauczyciele akademicy w nowoczesnych salach wykładowych szpitala, natomiast umiejętności praktyczne siostry będą zdobywały w swoich szpitalach wojewódzkich pod nadzorem doświadczonych praktyków.

55 000 000

ton odpadów elektrotechnicznych powstaje na naszej planecie w ciągu jednego roku. Spora część z nich zalega w ub. czwartek w Trzyciu podczas obchodów Dnia Ziemi. W imprezie zorganizowanej na placu przed Domem Kultury „Trisia”, której partnerem była spółka SMOLO zajmująca się zwożeniem i przetwarzaniem odpadów, poświęcono uwagę przede wszystkim wspomnianym odpadom elektrotechnicznym i ich recyklingowi oraz odpadowi ulegającym biodegradacji. Dzień Ziemi odwiedziło ok. tysiąca osób. (dc)

Sadzić każdy może Na stokach Ondrzejnika w Beskidach już wkrótce wyrosną nowe drzewa. Województwo morawsko-śląskie przy współpracy z Lasami Biskupimi organizuje tutaj akcje sadzenia drzew. Celem jest odnowa lasu zniszczonego przez kornika, a także pokazanie znaczenia pracy leśników. W piątek sadzić będą uczniowie wojewódzkich szkół średnich, natomiast w sobotę może to zrobić każdy - po wcześniejszym zarejestrowaniu się na stromyproondrejnik.msk.cz. - Gdyby zjechały tu tłumy, przedsięwzięcie to miaoby odwrotny skutek. Dlatego zarówno o godzinę przedpołudniową, jak i po południu możemy przyjąć tylko określoną liczbę osób - zaznaczyła członkini zarządu województwa morawsko-śląskiego Zdenka Němečková-Crkvenjaš. (sch)

W SKRÓCIE...

101-latka ze starej Karwiny

Aloisie Goluchowa przyjmuje życzenia od Jiřego Navrátila. Fot. mat. pras. UJW w Ostrawie

Aloisie Goluchowa z Karwiny obchodziła w piątek 101. urodziny. W domu seniora „Nový domov”, gdzie spędza ostatnie lata życia, odwiedził ją z prezentem m.in. wicehetman województwa morawsko-śląskiego Jiř Navrátil. - Cieszę się, że pani Aloisie świetnie się odnalazła we wspólnocie domu seniora. Nie spędza czasu samotnie, bierze udział w spotkaniach aktywnościowych, chodzi regularnie ćwiczyć lubi rozmawiać z innymi pensjonariuszami - chwalił 101-latkę Navrátil. Pani Aloisie pochodzi ze starej Karwiny (dziś Karwina-Kopalnia). Urodziła się w 1921 roku w rodzinie Sikorów. Po skończeniu szkoły pracowała najpierw w gospodarstwie rolnym w Darkowie, później, aż do emerytury, jako ekspedientka w domu towarowym „Prior” we Frystacie. 49 lat przeżyła w małżeństwie, od ponad 30 lat jest wdową. Urodziła jednego syna, ma pięcioro wnuków, ósmioro prawnuków i jednego praprawnuka. (dc)

Poczta wybuduje nowoczesną sortownię

Poczta Czeska szykuje największą inwestycję od lat. W Multimodalnym Parku Logistycznym w sąsiedztwie lotniska w Mosznowie wybuduje nowoczesną sortownię przesyłek pocztowych. Centrum logistyczne rozciągające się na trzech hektarach będzie połączone z siecią kolejową, lotniczą oraz autostradą. Do Mosznowa będą przywożone samolotami przede wszystkim przesyłki z Azji. Stamtąd będą rozwożone kolejną lub tirami po całej Europie. Poczta przeniesie do Mosznowa sortownię z Ostrawy i Olomuřicy, wyposażoną obecnie w przestarzałe urządzenia. Do nowego zakładu zamierza kupić nowoczesną maszynę sortującą paczki o wyższej mocy przerobowej i lepszych parametrach. Dzięki temu maszynowo można będzie sortować aż 95 proc. przesyłek. Poczta zatrudni w Mosznowie 400 osób, pierwszą setkę już w 2023 roku. (dc)

Ryby z Suchej zasiła Beczwe

Czeski Związek Wędkarski dla Północnych Moraw i Śląska zainwestował ok. 5 mln koron w rewitalizację stawu na Paszówce w Suchej Górnej. Prace polegające przede wszystkim na wyczyszczeniu zamulonego dna, wzmocnieniu brzegów i wybudowaniu grobli dobiegają końca. - Wierzę, że w maju napuścimy wodę do stawu - powiedział „Głosowi” prezes Związku Wędkarskiego Pavel Kocián. Zbiornik będzie służył do hodowli narybku. - To będą typowe gatunki ryb rzecznych występujących w naszych warunkach geograficznych. Po osiągnięciu odpowiedniego wieku ryby będą przenoszone do rzek, przede wszystkim do Beczwy - dodał Kocián. Czas pokaże, dla których gatunków suski staw będzie odpowiedni. Jeszcze przed kilku laty, nim wypuszczono wodę ze stawu, podczas mroźnych zim chętnie wykorzystywali go łowiąrze i amatorzy gry w hokeja. Po rewitalizacji ponownie będzie mógł służyć także temu celowi. (dc)

Wspólnota ducha

Tomasz Wolff, redaktor naczelny „Głosu”, odebrał w piątek w Senacie RP dyplom za wyróżnienie w 16. edycji konkursu „Choć nauka nie ma ojczyzny, uczony ją posiada”. Na okolicznościowej uroczystości w wyższej izbie polskiego parlamentu spotkali się laureaci zarówno edycji ubiegłorocznej, jak i tej zorganizowanej w 2020 roku.

Pandemia nam uświadomiła, że tak naprawdę wspólnota, w jakiej żyjemy, to nie wspólnota terytorialna, tylko wspólnota ducha. I to właśnie dobrze ilustruje nasza nagroda, która od samego początku była adresowana do ludzi, którzy nie we wspólnocie terytorialnej odnajdują się, bo siła rzeczy nie mogą, skoro są rozrzućeni po całym globie, ale w tej wspólnocie ducha, słowa, myśli polskiej. I za to, że państwo tak wie-

Tomasz Wolff odebrał dyplom z rąk wicemarszałka Senatu RP, Michała Kamińskiego. Fot. Hubert Pielas/Kancelaria Senatu

Pamiętali o bohaterach

Uroczystość wspomnienia ku czci założycieli, nauczycieli i absolwentów, którzy stracili życie w czasie II wojny światowej, została zorganizowana w piątek w Szkole Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania w Lutyni Dolnej. Wydarzenie odbyło się w westybulu placówki przy tablicy z nazwiskami ofiar. Wzięli w nim udział dyrektor szkoły Sabina Suchanek, grono pedagogiczne, młodzież szkolna, członkowie MK PZKO oraz przedstawiciele zarządu Czeskiego Związku Bojowników o Wolność. Witając gości dyrektor Sabina Suchanek zwróciła uwagę, że utrwalanie i pielęgnowanie pa-

Przy tablicy z nazwiskami ofiar uczniowie szkoły w Lutyni Dolnej uczcili ich pamięć. Fot. ARC

masowych aresztowań, które miały na celu likwidację polskiej inteligencji. Pod tablicą pamiątkową zostały złożone wiązanki kwiatów, a mło-

dzię szkolna zaprezentowała okolicznościowy program artystyczny, na który złożyły się wiersze tematyczne, apel poległych oraz pieśni patriotyczne. (klm)

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

BOGUMÍN Z powodu ograniczeń wprowadzonych przez państwo w sprawie zatrudniania przez ratusze osób do robót publicznych miasto ma obecnie do dyspozycji tylko 12 pracowników do sprzątnięcia miasta. Tymczasem jeszcze w styczniu było ich 30, a przed sześcioma laty ponad dwustu. Ponieważ władzom samorządowym zależy na tym, by w mieście było czysto, przeznaczony 5 mln koron na pensje dla sześciu nowych pracowników zatrudnionych w tym celu przez miejskie Usługi Techniczne. (sch)

dwoma laty. Decyzja o wyborze nowego biskupa diecezjalnego należy do papieża Franciszka. Zanim ona zapadnie, bp David zwrócił się do wiernych diecezji o modlitwę o dobrego wybór. Jej tekst został opublikowany w językach czeskim i polskim na stronie diecezji. (sch)

SUCHA GÓRNA W wiosce trwa remont cmentarza. Obejmuje porośniętą trawą nieużytkowaną boczną alejką, na których w czasie deszczowej pogody zalega błoto. W odróżnieniu od głównej arterii i kilku przecinających ją chodników, które już wcześniej zostały wyremontowane, tym razem nie zostanie zastawiona kostka brukowa. Użyty zostanie popularny obecnie rodzaj zagęszczony nawierzchni mineralnej, stosowany

m.in. w parkach i ogrodach. (sch)

TRZYNIEC Od najbliższego piątku ruszają w mieście popularne targi farmerskie. Odbywać się będą jak co roku na placu przed domem kultury „Trisia”. Sprzedawcy naturalnych produktów regionalnych - spożywczych, ogrodniczych i rękodzielniczych będą przyjeżdżać tutaj w każdy nieparzysty piątek miesiąca. Organizatorzy zapewniają, że na pierwszych tegorocznych targach nie zabraknie sadzonek warzyw i kwiatów, przetworów z owoców, w sprzedaży będą też pastrgi z jabłonkowskiej fermy. (sch)

Pomoc z Polski jest bardzo cenna i dalej potrzebna

Dwa intensywne dni na Zaolziu spędzili przedstawiciele Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”. Odwiedzając siedem domów PZKO zobaczyli efekty zrealizowanych już inwestycji oraz potrzebę kolejnych. – To budujące w wielu miejscach wizyty. W innych z kolei zobaczyliśmy ogrom wyzwań – stwierdził Mikołaj Falkowski, prezes Fundacji.

Łukasz Klimaniec

Przyjazd przedstawicieli Fundacji był planowany wcześniej, ale pandemia, a następnie wydarzenia w Ukrainie wymusiły zmianę terminu. Ostatecznie delegacja zjechała się 21 kwietnia, by w trakcie dwudniowego pobytu odwiedzić siedem domów PZKO. Po czwartkowej wizycie w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie, Domu Polskim Żwirki i Wigury w Cierlicku, siedzibie Zarządu Głównego PZKO w Czeskim Cieszyńsku i spotkaniu informacyjnym z przedstawicielami polskich organizacji, w piątek przedstawiciele Fundacji gościli w Lesnej Dolnej, Bukowcu, Wędrynie, Nieborach, Stonawie, Karwinie-Raju oraz Boguminie-Skrzeczoni. Obejrzały zrealizowane już inwestycje i zapoznali się z potrzebami, z jakimi zmagają się miejscowe koła.

– Patrzymy, jaki jest potencjał, na ile aktywna jest społeczność i na ile te pomysły są adekwatne do infrastruktury. Są na przykład budynki nowsze, lepiej zachowane, ale gdzie z kolei jest mniej działaczy lub mniej aktywna społeczność. Musimy się więc zastanowić, które projekty są priorytetowe – powiedział Mikołaj Falkowski. – Wyzwania są ogromne. Na przykład w Karwinie-Raju, gdzie działa energiczna prezes, pani Ksenia, która mogłaby organizować tam wiele rzeczy, budynek wymaga nie tylko drobnego remontu, który do tej pory sfinansowaliśmy, ale kompleksowych prac. To potężna inwestycja i nie wiem, czy możliwa do zabudżetowania na jeden rok. Niemniej pilna do zrobienia – zauważył.

Podsumowując pobyt na Zaolziu Falkowski podkreślił, że budująca jest duża obecność i aktywność dzieci i młodzieży, choć zauważył, że są miejsca, w których brakuje współpracy ze szkołami, przedszkolami czy środowiskami okołoparafialnymi. I to z pewnością wymaga poprawy.

Jednocześnie zastrzegł, że o ile Fundacja do tej pory mogła robić kalkulacje na 2-3 inwestycje na Zaolziu rocznie, o tyle przy obecnych środkach budżetowych i wyzwaniach związanych z wojną na Ukrainie, część pieniędzy zostanie przeznaczona na inne cele. – Potrzeby są dużo większe, niż możliwości budżetu państwa polskiego na te cele. Z tego budżetu musimy odpowiedzieć także na potrzeby Polaków mieszkających od Estonii do Mołdawii pamiętając o tych, którzy działają na Zachodzie. Kierunków wydatkowania jest dużo – zaznaczył.

Helena Legowicz, prezes PZKO, zapowiedziała, że z przedstawicielami Fundacji są umówieni na kolej-

• Przedstawiciele Fundacji po Domu Polskim Żwirki i Wigury oprowadzał Jan Przywara. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

• Janusz Ondraszek z MK PZKO w Wędrynie (w środku) w rozmowie z Joanną Edelman i Mikołajem Falkowskim. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

• Halina Szczotka (z prawej) z MK PZKO w Nieborach zaprezentowała delegacji Fundacji Izbę Tradycji w Domu PZKO im. Pawła Oszeldy. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

• W Stonawie delegacji zapalili znicze przy grobie polskich żołnierzy pomordowanych w 1919 roku. Fot. BEATA SCHÖNWALD

ną wizytę, by pokazać inne obiekty PZKO.

– Teraz odwiedziliśmy te domy, które były w ubiegłym roku remontowane lub otrzymują w tym roku dotację na kontynuację tych działań lub inne prace. Ale też pokazaliśmy obiekty, które wymagają remontów. Pokazaliśmy też, jak potrafimy realizować i wykorzystywać tę finansową pomoc – zaznaczyła. – Dobrze wiemy, że niektóre budynki są w lepszym stanie, inne oczekują remontu, a jeszcze inne są remontowane we własnym zakresie. Ale pomoc z Polski jest bardzo potrzebna. Cieszy

mnie, że w ostatnich latach jest ona intensywniejsza. W ubiegłym roku dzięki niej było możliwych siedem inwestycji – przypomniła szefowa PZKO.

Podczas wizyty delegacji została m.in. podpisana umowa dotycząca, w ramach której w 2022 roku na remont Fasalówki, siedziby Zarządu Głównego PZKO, zostało przyznane 932 tys. zł. Aktualnie przygotowywane jest ogłoszenie przetargu na tegoż remontu, w ramach którego w pierwszym etapie zostaną osuszone piwnice budynku oraz wykonana izolacja.

• O działalności koła w Lesnej Dolnej opowiadał gościom m.in. jego wiceprezes Marek Bartnicki (pierwszy z lewej). Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

• Podczas wizyty w Bukowcu nie zabrakło góralskich akcentów, o które zaabł Bogdan Czepczor z miejscowego koła. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

• W Czeskim Cieszyńsku goście odwiedzili redakcję „Głosu” i studio filmowe „Gtos”. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

• W Karwinie-Raju członkowie PZKO z prezes Ksenią Stuchlik na czele przedstawili gościom potrzeby remontu budynku. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

• W Domu PZKO w Boguminie-Skrzeczoni goście oprowadzani przez prezesa koła Czesława Galuszkę i jego zastępczynię Beatę Grzebień obejrzały m.in. miejscową Izbę Pamięci. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

»Suszenie« pokazali skarby ze swojej szatni

Takiej wystawy w okolicy jeszcze nie było – w miniony weekend w Domu PZKO w Suchoj Górnej można było z bliska obejrzeć barwne stroje ludowe i regionalne z Czech, Polski i Słowacji, a także kreacje karnawałowe oraz kostiumy balowe.

• Wystawa spotkała się z dużym zainteresowaniem. Odwiedziła ją m.in. konsul generalna RP w Ostrawie Izabella Wołhejko-Chwastowicz, którą oprowadzała Barbara Mračna.

• Ekspozycja była świetną okazją, by bliżej poznać tradycję i historię regionu. Zdjęcia: ŁUKASZ KLIMANIEC

Łukasz Klimaniec

Jeśli ktoś zastanawiał się, jakie skarby w swojej szatni ma Zespół Pieśni i Tańca „Suszenie”, najstarszy zespół folklorystyczny na Zaolziu, mógł się o tym przekonać odwiedzając w miniony weekend Dom PZKO w Suchoj Górnej. Efektownie przygotowana barwna wystawa strojów i kostiumów była świetną okazją, by bliżej poznać tradycję i historię regionu. Ale nie tylko, bo poza strojami ze Śląska Cieszyńskiego można było przyjrzeć się

ubiorom z różnych stron Czech, Polski i Słowacji.

– Tak naprawdę to tylko część tego, co mamy w szatni. Wszystkiego nie dało się wystawić – uśmiechała się Barbara Mračna, kierowniczka Zespołu Pieśni i Tańca „Suszenie”.

W dużej świetlicy zwiedzający mogli oglądać stroje regionalne – m.in. cieszyńskie, laskie, krakowskie, lipiowskie, karwińskie, rozbarskie, łowickie, a nawet te z okolic Trenczyna i Pilzna. Nie zabrakło charakterystycznego dla regionu munduru górniczego. Zwiedzający przy każdym ze strojów mogli przeczytać w językach polskich i czeskim o jego pocho-

zeniu, tradycji i elementach ubioru. Na schodach i piętrze uwagę przykuwały kostiumy balowe, w których zespół prezentował się w latach ubiegłych w karnawale, a w klubie na poddaszu można zobaczyć kostiumy z różnych stron świata, m.in. z Chin, Japonii, Szwajcarii, Hiszpanii, a także strojów cygańskich i indiańskich.

Na pomysł tej niecodziennej wystawy wpadła tancerka zespołu Karolina Żyła, która wspólnie z Natalią Kux postanowiły zorganizować taką atrakcję.

– Pomysł przyszedł mi do głowy, gdy wspólnie z rodzicami przygotowaliśmy projekt o dotację do PZKO. W czasie pandemii nie się nie

działo, nie było żadnego wydarzenia, a ponieważ jako zespół mamy czym się pochwalić, stwierdziłam, że taka wystawa strojów to dobry pomysł – tłumaczyła Karolina Żyła.

Organizatorki sporo napracowały się przy przygotowaniu ekspozycji – stroje trzeba było przewieźć, wyprać, wyprasować, a następnie zaprezentować je na manekinach, które zostały wypożyczone z różnych placówek specjalnie na tę okazję. Ale było warto – powstała znakomita ekspozycja, która spotkała się z dużym zainteresowaniem i przychylnymi ocenami.

Wystawę oficjalnie rozpoczął piątkowy wernisaż, który przyciągnął wielu gości, m.in. konsul

generalną RP w Ostrawie Izabellę Wołhejko-Chwastowicz, Stanisława Folwarcznego, zastępcę hetmana województwa morawsko-śląskiego, Małgorzatę Rakowską, która w imieniu Kongresu Polaków z bukiem kwiatów dziękowała Zespołowi Pieśni i Tańca „Suszenie” za jego społeczną pracę, a także działaczki miejscowych kół PZKO z Zaolzia i mieszkańców Suchoj Górnej i okolic. A ci zaglądali na wystawę także w kolejne dni. Zwiedzający mogli skorzystać z oferty gastronomicznej, wziąć udział w loterii fanowej, a przede wszystkim obejrzeć stroje ZPiT „Suszenie”, które zespół ma w swojej szatni i udostępniła do wypożyczenia.

Dziecięca piosenka rządzi!

Dokończenie ze str. 1

W sobotnim fina-

lowym koncercie wzięli udział m.in. konsul generalna RP Izabella Wołhejko-Chwastowicz, wiceprezydent Hawierzowa Jana Feberowa, Piotr Chroboczek reprezentujący PZKO, Marek Bystron, prezes Macierzy Szkolnej w RC i Małgorzata Rakowska z ramienia Kongresu Polaków w RC.

– Ten festiwal pełni bardzo ważną rolę, bo takich szkolnych imprez kulturalnych nie jest zbyt wiele,

zwłaszcza organizowanych na taką skalę. Dlatego to ważne dla Zaolzia, by dalej kontynuować tę impre-

zę – powiedział Tomasz Łabudek, dyrektor Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania w

Hawierzowie-Błędowicach, jeden z organizatorów wydarzenia, podkreślając rolę Jana Filipka, Gabriela

Filipek-Pyszko i Władysława Joška pracujących nad jego przygotowaniem. (klm)

• Wśród zespołów triumfowała grupa „Do stońca leć” (PSP Hawierzów-Błędowice).

• W trakcie finału rozdane zostały nagrody za pomysły na logo festiwalu. Zwyciężyła praca Teresy Kaszpar (pierwsza z lewej).

NASZE RODY /112/

Michael Morys-Twarowski

„Rodem z Galicji, przeniesiony w służbie swojej na Śląsk, do Bielska, Skoczowa, Cieszyna, zrósł się sercem z krajem naszym i sprawą narodową” – pisał o Faustynie Filasiewiczzu „Przyjaciel Ludu”, wydawany w Nawsiu przez pastora Franciszka Michejdę.

• Hilary Filasiewicz.

• Metryka chrztu Bronisławy Filasiewicz, urodzonej w 1888 roku. Źródło: parafia rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Cieszynie.

Faustyn Filasiewicz był protoplastą linii rodu, osiadłej na Śląsku Cieszyńskim. Pochodził z Galicji. Był urzędnikiem skarbowym. Przez pewien czas mieszkał w Rzeszowie, później przeniósł się do Księstwa Cieszyńskiego, gdzie zaangażował się w polski ruch narodowy. Zasiadał we władzach Czytelni Ludowej w Cieszynie, przez pewien czas był nawet jej prezesem. Tak wspominał wizyty w budynku Czytelni Ludowej nauczyciel Jan Kubisz: „Obszerna salka ze sceną, dwa przylegające do niej pokoje wystarczyły zupełnie. Gospodarzem Czytelni był natencaz Faustyn Filasiewicz, emerytowany urzędnik skarbowy, ojciec Hilarego. Przesiadywał prawie całe dni na swoim krześle przy oknie, służąc chętnie każdemu pytającemu się w sprawach Czytelni. Nie było mu też nudno, bo ludzie często wchodzili i wychodzili, a w soboty i niedziele był lokal prawie pełny, bo przybywali członkowie zamiejscowi”.

Pod koniec życia Faustyn Filasiewicz był dyrektorem fryszackiej filii Towarzystwa Oszczędności i Zaliczek w Cieszynie. Zmarł w 1887 roku we Frzyszacie, osieracając dwie córki i syna. Teresa, wdowa po Faustynie, jesień życia spędziła w Cieszynie. Zmarła 28 kwietnia 1899 roku.

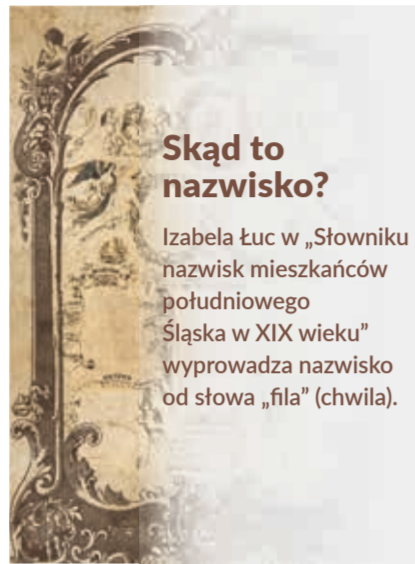
Dyrektor Towarzystwa Oszczędności i Zaliczek
Hilary Filasiewicz, syn Faustyna, urodził się w 1846 roku w Rzeszowie, ale od dzieciństwa mieszkał na Śląsku Cieszyńskim. Po ukończeniu

ni gimnazjum katolickiego w Cieszynie studiował prawo w Krakowie i Wiedniu, przez kilka lat pracował w Krakowie, by wrócić nad Olzę, gdzie dał się poznać jako sprawny organizator. Przede wszystkim przez kilka dekad był dyrektorem Towarzystwa Oszczędności i Zaliczek w Cieszynie. Oprócz tego działał w Towarzystwie Naukowej Pomocy Księstwa Cieszyńskiego, Towarzystwie Domu Narodowego w Cieszynie i Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego, której został nawet prezesem. Za jego prezesury otworzono polskie gimnazjum w Orłowej.

„Hilary Filasiewicz! Któż go nie znał w Cieszynie i w ziemi cieszyńskiej, któż go nie cenił, nie uznawał, nie považał, jako jednego z najstarszych, wybitnych, wytrawnych, najlepszych, nieugiętych, konsekwentnych bojowników o prawa ludu polskiego na Śląsku o jego uświadomienie i wychowanie narodowe, o podniesienie ekonomiczne i przygotowanie na wielką godzinę odrodzenia” – pisał po jego śmierci „Dziennik Cieszyński”.

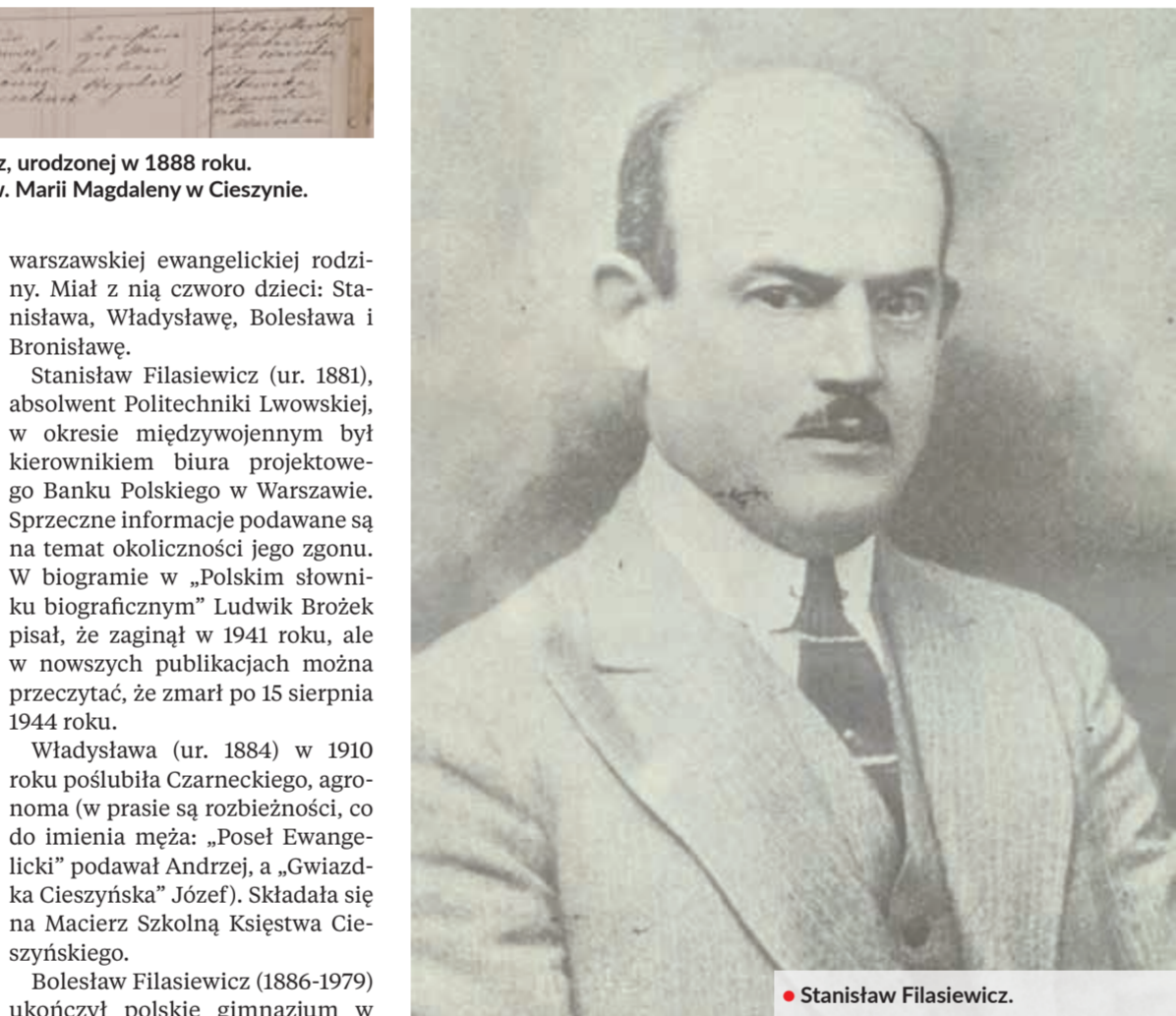
Hilary Filasiewicz pod koniec życia przeniósł się do Krakowa, gdzie zmarł 21 stycznia 1922 roku. Wprawdzie pochowano go w grodzie Bielska, ale już 12 lutego jego zwłoki przewieziono na Cmentarz Komunalny w Cieszynie.

Dzieci Hilarego Filasiewicza
W 1880 roku Hilary Filasiewicz poślubił Bronisławę Weychert (1853-1931), pochodzącą ze znanej

Skąd to nazwisko?

Izabela Łuc w „Słowniku nazwisk mieszkańców południowego Śląska w XIX wieku” wyprowadza nazwisko od słowa „fila” (chwila).

• Stanisław Filasiewicz.

warszawskiej ewangelickiej rodziny. Miał z nią czworo dzieci: Stanisława, Władysława, Bolesława i Bronisławę.

Stanisław Filasiewicz (ur. 1881), absolwent Politechniki Lwowskiej, w okresie międzywojennym był kierownikiem biura projektowego Banku Polskiego w Warszawie. Sprzeczne informacje podawane są na temat okoliczności jego zgonu. W biogramie w „Polskim słowniku biograficznym” Ludwik Brożek pisał, że zginął w 1941 roku, ale w nowszych publikacjach można przeczytać, że zmarł po 15 sierpnia 1944 roku.

Władysława (ur. 1884) w 1910 roku poślubiła Czarnieckiego, agromat (w prasie są rozbieżności, co do imienia była „Poseł Ewangelicki” podawał Andrzeja, a „Gwiazdka Cieszyńska” Józef). Składała się na Macierz Szkolną Księstwa Cieszyńskiego.

Bolesław Filasiewicz (1886-1979) ukończył polskie gimnazjum w Cieszynie i studia medyczne we Lwowie. W 1916 roku otrzymał „Złoty Krzyż z koroną na wstęde medału waleczności”. W 1923 roku został kierownikiem szpitala elżbietanek w Cieszynie. Po II wojnie światowej pracował kolejno jako dyrektor szpitali w Kluczborku i Namysłowie, później był kierownikiem ośrodka zdrowia w Libiążu.

Bronisława (ur. 1888) została ochrzczona ponad rok po narodzinach, co jest sporym ewenementem jak na tamte czasy. W latach I wojny światowej dała się poznać

Skąd ten ród?

Faustyn Filasiewicz, protoplasta cieszyńskiej linii rodu, przyszedł na świat w Klimkówe (obecnie powiat krośnieński).

Gdzie doczytać?

↳ Ludwik Brożek, „Filasiewicz Hilary”, W: „Polski słownik biograficzny”, T. 6, 1948, (biogram dostępny online: <https://www.ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/hilary-filasiewicz>).

• Stanisław Filasiewicz.

jako aktywna działaczka charytatywna.

Kornelia i Olimpia

Na łamach cieszyńskiej prasy z czasów austriackich pojawiają się jeszcze dwie Filasiewiczówny. Przypuszczam, że mogły to być córki Faustyna i siostry Hilarego, ale te powiązania należałoby zweryfikować w oparciu o księgę metrykalną z terenów Galicji.

Pierwszą z nich była Kornelia Filasiewiczówna, urodzona w Dukli, zmarła 6 kwietnia 1918 roku

coraz więcej dowodów na rosyjskie zbrodnie wojenne na Ukrainie, w tym oznaki masowych ostrzałów i egzekucji zbiorowych.

Międzynarodowy Trybunał Karny (MTK) wszczął już formalne śledztwo w sprawie możliwych zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości popełnionych przez siły rosyjskie na Ukrainie.

[Dzieje.pl/PAP](https://dzieje.pl/pap)

DZIŚ 90. URODZINY ŚWIĘTUJE HISTORYK STANISŁAW ZAHRADNIK Człowiek wszechstronny

Dokładnie dziś, 26 kwietnia, 90. urodziny świętuje nasz wybitny zaolziański historyk i społecznik, dr Stanisław Zahradnik. Urodził się 26 kwietnia 1932 roku w Kojkowicach, dzisiejszej dzielnicy Trzyńca. W czasach jego młodości była to samodzielna miejscowość z polską szkołą. Wyrastał z trzema siostrami i bratem w rodzinie przywiązanej do miejscowych tradycji i środowiska. Do szkoły podstawowej uczęszczał w Kojkowicach i Trzyńcu. Już od wczesnej młodości zdecydowany był poświęcić w przyszłości swoje zawodowe życie naukom historycznym i działalności publicznej.

Jerzy Czap

W roku 1951 zdał maturę w Polskim Gimnazjum w Czeskim Cieszynie i rozpoczyna studia w Wyższej Uczelni Nauk Politycznych i Ekonomicznych w Pradze. W wyniku reformy czeskosłowackiego szkolnictwa w r. 1953 dalsze studia kończy jako student Fakultetu Filozoficznego i Historycznego Uniwersytetu Karola. Po kilku latach, na teże uczelni uzyskuje w r. 1967 naukowy stopień CSc. – kandydat nauk historycznych, a w roku następnym tytuł akademicki PhDr. – doktor filozofii. Po zakończeniu studiów uniwersyteckich wraca do Trzyńca, gdzie zostaje zatrudniony w Archiwum Huty Trzyńcekiej. Archiwum kieruje aż do roku 1992, kiedy przejdzie na emeryturę.

Praca w Archiwum, oprócz codziennych obowiązków, inspirowała Stanisława Zahradnika do poszukiwania i gromadzenia dokumentacji źródłowej dotyczącej historii Śląska Cieszyńskiego z okresu XIX wieku do czasów współczesnych i bliskiego mu Trzyńca z okolicą, co miało swój wyraz w późniejszych publikacjach.

Efektom poszukiwań i gromadzenia w ciągu kilkudziesięciu lat dokumentów o Śląsku Cieszyńskim, głównie w języku czeskim, jest 4500 pozycji zwartych, około 350 roczników kalendarzy, 250 tytułów miejscowych gazet, około 1000 dokumentów z życia publicznego (materiały propagacyjne, programy, zaproszenia), kroniki, kalendarze, pamiętniki, przedmioty muzealne itp. Z tym imponującym zbiorem Stanisław Zahradnik pracował, natomiast celem gromadzenia źródłowej dokumentacji jest dążność do zachowania dokumentów dla potomnych. Znaczącym sukcesem jego osobistego zaangażowania było założenie w roku 1969 w Trzyńcu Muzeum Hutnictwa. W tym samym czasie opracował przewodnik po zakładowym archiwum, założył zakładową Kronikę Huty Trzyńcekiej, a w następnych latach był autorem prac o historii Huty Trzyńcekiej i czeskosłowackiego hutnictwa żelaza.

Stanisława Zahradnika zawsze przede wszystkim interesowała historia losów polskiego etnikum na terenie Śląska Cieszyńskiego, szczególnie na obszarze, który po roku 1920 znalazł się w granicach państwa czechosłowackiego. Utożsamiając się z tym etnikum od wczesnej młodości aktywnie uczestniczył w życiu polskiego społeczeństwa. Jest jego rzecznikiem w kwestiach spornych, które wymagają objaśnienia lub obrony praw mniejszości. Swoją działalność naukową, swoje publikacje zamierzył na objaśnianie i dokumentowanie wydarzeń historycznych, które wpłynęły na losy ludności naszego regionu.

Fot. MARIAN SIEDLACZEK/Wikimedia Commons

ganiacją wystaw o tematyce historycznej. Jako wybitny archiwista szczególnie zasłużył się w uporządkowaniu Archiwum Związkowego Zarządu Głównego PZKO (lata 1986-1992). Wiele uwagi i wysiłku w badaniach naukowych poświęcił Stanisław Zahradnik miastu Trzyńcu i hucie. Jest to obszerne dzieło, dokumentujących w 16 tomach historię miasta od uzyskania praw miejskich na początku XX wieku, historię Huty Trzyńcekiej od jej założenia w XIX w., szkolnictwo trzyńcekie, w tym polskie, mniejszościowe, publikację o polskim sporcie w Trzyńcekiem. Całość zawiera również monografię dawniej samodzielnych wiosek Kojkowic, Lesznej, Ropiczy, obecnie miejskich dzielnic Trzyńca, a także monografię miejscowych kół PZKO.

Do tej krótkiej prezentacji ogromnego dzieła Stanisława Zahradnika należy jeszcze dodać publikacje o

Wybrane wyróżnienia

- ☆ Zasłużony I Stopnia Złote z Wpisem do Złotej Księgi
- ☆ Ogólnopolska Nagroda im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej”
- ☆ Zasłużony dla Kultury Polskiej
- ☆ Godność Członka Honorowego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej,
- ☆ Krzyż Oficerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej, nadany przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego
- ☆ Dyplom Honorowy Polskiej Akademii Nauk
- ☆ Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej
- ☆ Dyplom Honorowy Ruchu Politycznego Wspólnota,
- ☆ Medal Pamiętkowy Macierzy Szkolnej w RC
- ☆ Honorowy Obywatel Trzyńca

innej tematyce: zaolziańskie ofiary okupacji hitlerowskiej w byłych powiatach czeskosłowackich i fryszackim 1939-1945 (dokumentuje ponad 1800 nazwisk polskich i czeskich ofiar z naszego regionu), struktura narodowościowa Zaolzia na podstawie spisów ludności w latach 1880-1991, stosunki polsko-czeskie, wzajemne relacje w granicach Śląska Cieszyńskiego.

Wydawać by się mogło, że przy tak ogromnym zaangażowaniu w miejscu pracy, intensywnej badawczej i twórczej aktywności, nie ma już miejsca na inne działania. Tymczasem już od czasów gimnazjalnych, poprzez okres akademicki bohatera tego przyczynku uprawia aktywnie sport – narciarstwo, tenis stołowy (należał do czołowych trzyńceckich pingpongistów). Aktywny jest na niwie kultury. W czasie studiów należał do zespołów folklorystycznego i śpiewaczego, w Kojkowicach gra w teatrze amatorskim. Był długoletnim członkiem znanych i znakomitych trzyńceckich zespołów śpiewaczych: Męskiego Kwartetu Piechaczka i chóru mieszanego „Hutnik”.

Z tej krótkiej prezentacji zainteresowań i dokonań Stanisława Zahradnika wypływa jego dążność do dzielenia się swoimi badaniami, popularyzowanie wiadomości o wydarzeniach historycznych oraz sławnych postaciach związanych z tymi wydarzeniami. W roku 1965 założył przy Zarządzie Głównym PZKO Sekcję Historii Regionu, gromadzi w niej siebie entuzjastów z podobnymi zainteresowaniami. Przez krótki okres jest jej prezesem. Jednak te idealistyczne zamiary; wyjaśnianie jakichś spornych kwestii, przemilczanych wydarzeń, usuwanie tzw. „białych plam”, w tamtych czasach było tylko mrzonką. Sekcja, z kłopotami, ale przeżyła, by po roku 1989 kontynuować swoją działalność w innych warunkach. Stanisław Zahradnik jest ciągle członkiem Sekcji, a przez kilka lat jej prezesem. W ciągu długoletniej działalności Sekcji Historii Regionu organizowała popularnonaukowe seminaria, urządziła wystawy, była wydawcą wartościowych publikacji. Znaczą-

cy, wręcz inspirowany udział ma w tym Stanisław Zahradnik, który jest organizatorem zamierzeń, autorem scenariuszy, wykładów, publikacji. Rezultatem jego ciągłej pasji twórczej są nowe wydawnictwa: „Materiały do bibliografii dorobku twórczego Polaków na Zaolziu 1919-2004”, „Obrazki z przeszłości Trzyńca”, „Ciekawostki z przeszłości Huty Trzyńcekiej 1939-1989”, „Z przeszłości szkolnictwa w Trzyńcekiem, ze szczególnym uwzględnieniem polskiego”, „Polskie życie sportowe w Trzyńcekiem”, „Sport polski na Zaolziu”, „Polacy z Zaolzia w największych organach ustawodawczych Czechosłowacji, Republiki Czeskiej i Polski 1919-2010”, „Polska społeczność zaolziańska i jej prekursorzy”. Można by wyliczyć jeszcze wiele pozycji i tematów, które Stanisław Zahradnik zgłębiał, ale uważamy, że i te tutaj przedstawione pokazują ogrom tytanicznej pracy, którą poświęcił dla podbudowania tożsamości polskiego, zaolziańskiego społeczeństwa. Jest konsekwentny i staranny w swym działaniu, powściągliwy, jednocześnie krytyczny i szczerzy w wyrażaniu poglądów i ocen. Nie zawsze spotykało się to ze zrozumieniem zarówno miejscowego większościowego społeczeństwa, jak wewnątrz polskiego środowiska. Zdarzało się również, że instytucje państwowe przemilczały, a niektórzy przedstawiciele czeskiego świata naukowego odnosili się krytycznie do jego osiągnięć. Nigdy nie był zaangażowany politycznie, tym bardziej był wrażliwy na ideologiczne oceny swej naukowej działalności przez dawnych decydentów.

Dorobek badawczy, dokumentacyjny i twórczy Stanisława Zahradnika właściwie oceniamy współcześnie i przyszli badacze Zaolzia. Jest tak osobny i różnorodny, że słusznie nazwał autora jeden z recenzentów archiwistą polskości Zaolzia. ■

Z okazji 90. urodzin składamy Zaczemu Jubilatowi, Stanisławowi Zahradnikowi, najserdeczniejsze życzenia, przede wszystkim zdrowia - członkowie byłej Sekcji Historii Regionu.

Żeby zbrodnie nie zostały zapomniane

Institut Pileckiego w Berlinie, który zajmuje się badaniem historii XX wieku, w tym niemieckich nazistowskich zbrodni podczas II wojny światowej, wykorzystuje to doświadczenie, by zbierać zeznania uchodźców na temat zbrodni wojennych popełnionych na Ukrainie – informuje Agencja Reutersa.

Jak powiedział dziennikarzem Mateusz Falkowski, wiceszef IP, z

naukowego punktu widzenia oznacza to budowanie archiwum historii mówionej. – Mam nadzieję, że Ukraina nie zostanie zapomniana. Mam nadzieję, że ludzie na Zachodzie będą pamiętać, jeśli będą mieli okazję oprócz się na tych wywiadałach, materiałach i dokumentach – podkreślił Falkowski.

Wywiady ze świadkami rozpoczynają się od poproszenia o krótki opis własnej sytuacji w czasie woj-

ny na piśmie, po czym następują pytania dotyczące konkretnych wydarzeń.

– Na przykład, co wydarzyło się w konkretny dzień i w konkretnym miejscu, czyli w Mariupolu, Chersoniu czy gdzie indziej. Gdzie byli i co dokładnie widzieli – wyjaśnił Falkowski.

Wzrostła liczba dokumentacji zbrodni od niszczenia infrastruktury cywilnej po przemoc seksu-

alną został stworzony z pomocą prawników, by upewnić się, że pochodzące z niego dane będą prawnie ważne po wojnie.

Institut, znajdujący się w odległości krótkiego spaceru od berlińskiego pomnika Holocaustu w sercu niemieckiej stolicy, zbiera również odzież i pomoc medyczną, które mają być wysłane na Ukrainę.

W piątek biuro ONZ ds. praw człowieka przekazało, że istnieje

INFORMATOR

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA – JABLONKÓW: Wielka bajka policyjna (26, godz. 9.00, 10.30);

▲ **VELKÁ** policejní pohádka (27, godz. 9.00, 10.30);

▲ **CZ. CIESZYŃ:** Niesamowita wyprawa lewej skarpetki (28, godz. 10.00);

SCENA CZESKA – HAWIERZÓW: Šakalí léta (26, godz. 19.00);

▲ **TRZYNIEC:** Maryša (27, godz. 19.00);

▲ **BOGUMIN:** Šakalí léta (28, godz. 19.00).

CO W KINACH

CZ. CIESZYŃ – Central: Seal Team 2 (27, godz. 16.30); **TRZYNIEC – Kosmos:** Belle (27, godz. 17.30); Drive My Car (27, godz. 20.00); Známi neznámi (28, godz. 17.30); Promlčeno (28, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Vyšehrad (26, godz. 17.30); Známi neznámi (26, godz. 20.00); Śmierć na Nilu (27, godz. 15.00); Tajemství staré bambitky 2 (27, godz. 17.45); Po čem muži touží 2 (27, godz. 20.00); Fantastyczne zwierzęta: Tajemnice Dumbledora (28, godz. 17.00); Promlčeno (28, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Belle (26, godz. 18.00); Notre-Dame w płomieniach (26, 27, godz. 19.30); Test (27, godz. 18.00); Po čem muži touží 2 (28, godz. 18.00); Downtown Abbey: Nowa Epoka (28, godz. 19.30); **CIESZYŃ – Piast:** Za duży na bajki (26-28, godz. 15.00); Szalony świat Louisa Waina (26-28, godz. 17.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆTI SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela od godz. 19.30.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzã” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/zaolzie.

CO W TERENIE

DARKÓW – MK PZKO zaprasza na prelekcję „Aktywność fizyczna w procesie starzenia”, którą poprowadzi Seweryn Krzywoń, fizjoterapeuta. Prelekcja odbędzie się w niedzielę 1. 5. o godz. 15.30 w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztaście.

GRÓDEK – Drodzy członkowie, sympatycy. Koło PZKO zaprasza na dużą brygadę wiosenną, która odbędzie się w poniedziałek 2. 5. od godz. 15.00. W planach mamy mycie okien, naprawy i porządkowanie ogrodu. Każda pomoc się liczy.

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE – Macierz oraz dyrekcja Polskiej Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Hawierzowie-Błędowicach zapraszają na spotkanie towarzyskie pt. „Stawiani Moja” 29. 4. od godz. 15.00 na boisku szkolnym. W razie niepogody impreza odbędzie się w jadalni szkolnej. Można będzie także zwiedzić szkołę i przedszkole, obejrzyć mecz piłki nożnej pomiędzy uczniami szkoły i rodzicami, obejrzyć współzawodnictwa i występy uczniów, odwiedzić kawiarenkę nauczycielek, porozmawiać z kolegami z ławy szkolnej i nauczycielami. Wstęp na imprezę jest wolny.

KARWINA – Biblioteka Regionalna Karwina, Oddział Literatury Polskiej informuje, iż spotkanie w ramach cyklu „Podróże marzeń” z Tadeuszem Frankiem z powodu choroby się nie odbędzie! O zastępczym terminie będziemy informować z wyprzedzeniem.

▲ **Klub Seniora MK PZKO** w Raju zaprasza członków na spotkanie dnia 26. 4. o godz. 15.00.

OLBRACHCICE – Zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze 30. 4. o godz. 16.00 do Domu PZKO. Po zebraniu odbędzie się „Powitanie wiosny”. W programie występy dzieci z przedszkola i szkoły, koncert zespołu BCB/DD: hity polskiego bluesa, rocka i beatu (Dżem, Republika, Czerwone Gitary).

ORŁOWA-LUTYNIA – MK PZKO zaprasza na Dzień Gospodarza, który odbędzie się w sobotę 30. 4. W programie rajd rowerowy – wyjazd o godz. 9.00. Po południu gry i zabawy w ogrodzie. Wieczorem ognisko z opiekaniem parówek.

PTM – Zapraszamy na kolejne spotkanie dyskusyjne członków i sympatyków PTM 6. 5. o godz. 18.00 do Domu Rybnego w Kochoźdu-Podoborze. Spróbujemy wspólnie porozmawiać o brudzie: czy może on korzystnie wpływać na zdrowie? Czy regularne stosowanie w nadmiarze różnych środków antybakteryjnych ochroni nas przed zakażeniem? Dyskusję poprowadzi MUDr Józef Słowik. Prosimy o zgłaszanie udziału w tym spotkaniu, najlepiej pocztą elektroniczną (ptmrc@atlas.cz) lub wysyłając SMS-a na numer 603 744 575, najpóźniej do 4. 5. Zgłoszenia bardzo ułatwiają organizatorom organizację spotkania. Mamy nadzieję, że po spotkaniu

zafundujecie sobie dobrą kolację (pomoczone w ten sposób przynajmniej częściowo pokryć koszty wynajmu sali).

PTTS „BŚ” – 27. 4. zapraszamy na pierwszą wędrowkę po Cieszyńcu z przewodnikiem pt. „Szlakiem Cieszyńskiego Tramwaju”, długość trasy około 4 km z przystankami. Spotykamy się na dworcu kolejowym w Cz. Cieszyńcu o godz. 8.50. Zakończenie proponujemy w restauracji „Pod Królem Polskim” na Wyższej Bramie. Prowadzi Zbyszek Pawlik, informację Wanda Farnik, tel. 777 746 320.

SUCHA GÓRNA – MK PZKO zaprasza do skorzystania z oferty obiadowej w dzień odpustu w niedzielę 1. 5. Obiady będą podawane w godzinach od 11.30 do 13.00 w Domu PZKO. Zamówienia można składać do czwartku 28. 4. za pośrednictwem formularza umieszczonego na stronie internetowej www.pzkosucha-gorna.cz.

SMIŁOWICE – MK PZKO zaprasza 1. 5. o godz. 16.00 na przedstawienie zespołu amatorskiego „Sylwestrowsko lovestory” do sali Urzędu Gminy. Przed rozpoczęciem spektaklu od godz. 15.00 bufet zapewniony.

TRZYNIEC-OSIEDLE – MK PZKO wraz ze Stowarzyszeniem Pożytku Publicznego Koegzystencja zapraszają na Piknik Patriotyczny z okazji Święta Konstytucji 3 Maja. Impreza pod patronatem konsula generalnej Izabelli Wołłejko-Chwastowicz odbędzie się w piątek 29. 4. o godz. 16.00 w Domu PZKO w Trzyniecu na Tarasie. W programie benefis z okazji 90. urodzin Dr. Stanisława Zahradnika, upamiętnienie wydarzenia historycznego – Konstytucji 3 Maja.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie, które odbędzie się w wtorek 3. 5. o godz. 15.00 w Czytelni. W programie spotkanie z diabetologiem.

WYSTAWY

CZ. CIESZYŃ, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, Strzelnicza 28, Cz. Cieszyń, korytarz wejściowy: do 4. 5. wystawa pt. „Śmichy Macieja. Życie i działalność Ludwika Cienciły”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

CZ. CIESZYŃ, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: do 25. 5. wystawa pt. „Józef Wybicki i Pieśń Legionów Polskich we Włoszech”. Czynna od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

KARWINA, Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej, rynek Masa-

ryka: do 29. 4. wystawa Herberta Kisy pt. „Grafika z podróży”. Czynna w godzinach otwarcia biblioteki.

KARWINA, DOM KULTURY, Sala wystaw Mánesa, ul. Osvobození 1639/43: do 11. 5. wystawa Romany i Waltera Taszków pt. „Co drzewo, to rzeźba – co drzewo, to grafika”. Czynna: po, śr, pt: w godz. 9.00-14.00; wt, czt: w godz. 9.00-19.00.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, ul. Główna 115/15, Cz. Cieszyń: do 28. 8. wystawa pt. „Rzeki nie płyną, jak chcą”. Czynna: wt, czw, so i nie: w godz. 10.00-15.00; śr: 12.00-16.00.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYNIECA, Sala wystaw, Frýdecká 387: do 30. 10. wystawa pt. „Sportowe momenty w regionie Trzyńca I i II”. Czynna: wt-

-pt: w godz. 9.00-17.00; nie: w godz. 13.00-17.00.

▲ **GALERIA „Werk”:** do 10. 5. wystawa pt. „Karykatury sportowe”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00; nie: w godz. 13.00-17.00.

OFERTY

POLSKA – ŁÓDŹ wycieczka poznawcza 7. 5.-8. 5. cena 2 400 Kč. BENFLICA.cz, tel. 558 331 959. GL-271

MASZ PROBLEM Z SAMOCHODEM? Zapraszamy go! AUTOSERVIS - PNEUSERVIS Pamicar s.r.o., tel.: +420 608 120 706. GL-208

OGRODZENIA, BRAMY, meble ogrodowe, ocieplenia budynków, remonty, usługi budowlane. Tel: +48 511 579 636. www.rafmet-ogrodzenia.pl. GL-163

ŻYCZENIA

Panu STANISŁAWOWI ZAHRADNIKOWI

z okazji jubileuszu 90. urodzin składamy szczerze i serdeczne życzenia długich lat życia przepelnionych zdrowiem i szczęściem. Bożego błogosławieństwa, pomyslności i ludzkiej życzliwości. Dni pełnych słońca i radości oraz wszystkiego, co najpiękniejsze i najważniejsze w życiu.
Żona Marysia, córki Janina i Renata z rodzinami.
GL-265

Panu STANISŁAWOWI ZAHRADNIKOWI

składamy życzenia jeszcze wielu lat życia przepelnionych zdrowiem i szczęściem, pogody ducha, pomyslności i ludzkiej życzliwości. Z okazji zacnego jubileuszu pragniemy też podziękować za bezinteresowną pracę na rzecz polskiej społeczności w Republice Czeskiej, za poczucie odpowiedzialności za polską wspólnotę, za ogrom pracy mającej na celu zachowanie dla przyszłych pokoleń polskich śladów na Zaolziu. Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego oraz Redakcja „Zwrotu”.
GL-278

WSPOMNIENIA

W dniu 25 kwietnia obchodziliśmy 100 lat nasz Kochany Ojciec

śp. STANISŁAW ZAWADA

z Wędryni-Zaolzia
Dnia 4. 9. minie 22. rocznica Jego śmierci. Z miłością i szacunkiem wspominają córka i synowie z rodzinami.
GL-269

Niejedną drogą jest kręta i cienista, ale prowadzi do serc naszych.

Dnia 16 kwietnia minęła 20. rocznica śmierci naszego Ojca

śp. STANISŁAWA KLUSA

urodzonego w Milikowie pod nr. 27, byłego pracownika walcowni C Hutry Trzynieckiej
Tych, co Go znali i pamiętają, proszą o chwilę wspomnień córka Kristina i syn Jan z rodzinami.
GL-276

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, znajomych i przyjaciół, że dnia 20 kwietnia 2022 zmarł w wieku niespełna 59 lat nasz Kochany

śp. inż. STANISŁAW KĘDZIÓR

zamieszkały w Trzyniecu
Ostatnie pożegnanie odbędzie się dnia 27. 4. 2022 o godzinie 14.00 w kościele ewangelickim w Trzyniecu.
W smutku pogrążona rodzina.
GL-269

Zasmuceni zawiadamiamy, iż w dniu 23 kwietnia 2022 roku w wieku 72 lat zmarł nasz Drogą

śp. ing. WŁADYŚLAW MARCINIAK

Pogrzeb Zmarłego odbędzie się w piątek 29 kwietnia 2022 o godz. 11.00 z kościoła rzymskokatolickiego przy alejach Masaryka w Czeskim Cieszyńcu na miejscowym cmentarzu.
Żona Ewa z rodziną
GL-273

W naszych sercach pozostaniesz na zawsze.
W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 23 kwietnia 2022 zmarła w wieku 83 lat nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. MARIA BRODOWA

zamieszkała w Czeskim Cieszyńcu-Mistrzowicach
Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 28. 4. 2022 o godz. 15.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Stonawie na miejscowym cmentarzu.
W smutku pogrążona rodzina.
GL-274

Dotarła do nas smutna wiadomość o śmierci

śp. MARIJI BRODOWEJ

z Mistrzowic
długoletniej, bardzo ofiarnej członkini Zarządu MK PZKO, który tą drogą składa wyrazy głębokiego współczucia najbliższej rodzinie Zmarłej.
GL-270

Wyrazy szczerzego żalu i współczucia panu inspektorowi szkolnemu Kazimierzowi Warkowi z powodu śmierci

OJCA

składa zarząd oraz członkowie Klubu Nauczycieli Emerytów.
GL-272

W tej ziemi wyrosłam, ta ziemia mnie karmiła, tej ziemi służyłam, w tej ziemi odpocznę.

W głębokim smutku zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 24 kwietnia 2022 zmarła w wieku 86 lat nasza Najdroższa Mamusia, Babcia, Prababcia, Teściowa, Siostra i Ciocia

śp. DANUTA PARZYKOWA

zamieszkała w Suchej Górnej
Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 28. 4. 2022 o godz. 13.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Suchej Górnej.
W smutku pogrążona rodzina.
GL-277

Kto we Mnie wierzy, choćby umarł, żyć będzie.
Jan 11.25

W smutku pogrążeni zawiadamiamy, że Pan życia i śmierci powołał do wieczności dnia 22 kwietnia 2022 w wieku 85 lat naszego Ukochanego Tatusia, Dziadka i Wujka

PIOTRA FILIPKA

zamieszkałego w Trzyniecu-Kanadzie, Míru nr 32
Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek dnia 29. 4. 2022 o godz. 15.00 z kościoła braterskiego przy ulicy Frydeckiej nr 28 w Czeskim Cieszyńcu na cmentarzu w Trzyniecu-Folwarku.
W smutku pogrążona rodzina.
GL-279

PROGRAM TV

WTOREK 26 KWIEŃNIA

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Wezwijcie położne (s.) 9.55 13. komnata T. Klimta 10.30 Pierwsza republika (s.) 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko, co lubię 14.40 Światowa dziewczyna (film) 15.40 Wezwijcie położne (s.) 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza z pogody, wiadomości, sport 20.10 Fair play (film) 21.45 Przebieg kinowy (film) 23.20 Komisarz Moulin (s.) 0.50 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Cudowna planeta 9.25 Cuda ludzkiego geniuszu 10.15 Historia świata 11.10 Największe bitwy czolgowo 12.05 Nie poddawaj się plus 12.30 Nie poddawaj się 13.00 Wojskowe maszyny 13.45 Tajemnice II wojny światowej 14.40 Królestwo natury 15.05 Cudowna Ameryka 16.00 Błękitna planeta 16.45 Włodzimierz Zelenki 17.40 „Śtastné” František 18.05 Iran z lotu ptaka 19.00 Na rowerze 19.15 Magazyn chrześcijański 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 100 000 dolarów w słońcu (film) 22.10 Lockdown w hotelu Smichov 23.05 Czarnobyl: nowe zeznania 23.55 Lotnicze katastrofy 0.45 Fargo (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 8.50 Ulica (s.) 9.50 Spece (s.) 10.55 Pościg 12.00 Południowe wiadomości 12.45 Lekarze z Początków (s.) 14.00 Mentalista (s.) 15.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.25 Pościg 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Survivor Czechy i Słowacja (reality show) 22.50 Weekend 23.45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.35 Mentalista (s.).

PRIMA

6.15 M.A.S.H. (s.) 7.00 Nowy dzień 8.10 M.A.S.H. (s.) 9.15 Rolnik szuka żony 10.25 Wymarzone piękno 11.30 Strażnik Teksasu (s.) 12.30 Gliniarz i prokurator (s.) 13.30 Policja kryminalna Montpellier (s.) 14.30 Agenci NCIS (s.) 15.40 Tak jest, szefie! 16.50 Policja w akcji 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda 19.55 Showtime 20.15 Zoo (s.) 21.35 7 przypadków Honzy Dědka 23.55 Tak jest, szefie! 1.15 Like House.

ŚRODA 27 KWIEŃNIA

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Wezwijcie położne (s.) 10.30 Kamera na szlaku 11.00 Obiekt w 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Do szczęścia 14.30 Pięć cały kraj 15.35 Jak się żyje bliźniakom jednojąjowym 15.50 Wezwijcie położne 16.45 Podróżomana 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza z pogody, wiadomości, sport 20.10 Żandarmerskie humoreski (s.) 21.35 Wręczenie nagród Anděl Coca-Cola 2021 23.05 Maignet i świnki z porcelany (film) 0.35 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Włoska Riviera 9.20 Błękitna planeta 10.05

POLECAMY

• Historia świata
Wtorek 26 kwietnia,
godz. 10.15
TVC 2

• Hans Kammler, szef projektu tajnej broni nazistów
Środa 27 kwietnia,
godz. 12.20
TVC 2

• Cudowna Ameryka
Czwartek 28 kwietnia,
godz. 16.55
TVC 2

14.05 Mentalista (s.) 14.55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.25 Pościg 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Zamienimy się żonami (reality show) 21.45 Male miłości 22.45 Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) 23.40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.25 Mentalista (s.).

PRIMA

6.15 M.A.S.H. (s.) 7.00 Nowy dzień 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.50 Zoo (s.) 10.10 7 przypadków Honzy Dedka 11.25 Strażnik Teksasu (s.) 12.25 Gliniarz i prokurator (s.) 13.30 Policja kryminalna Montpellier (s.) 14.30 Agenci NCIS (s.) 15.40 Tak jest, szefie! 16.50 Policja w akcji 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda 19.55 Showtime 20.15 I. misja (s.) 21.35 Show Jana Krausa 23.55 Tak jest, szefie! 1.15 Like House.

CZWARTEK 28 KWIEŃNIA

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Wezwijcie położne (s.) 10.00 List do ciebie 11.00 Wszystko, co lubię 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Chłopaki w akcji 14.30 Co umiały nasze babcie 14.55 Zawodowcy (s.) 15.50 Wezwijcie położne (s.) 16.45 Wszystko, co lubię 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza z pogody, wiadomości, sport 20.10 Pierwsza republika (s.) 21.05 Gejzer 21.40 Pr. dyskusyjny 22.35 Na tropie 23.05 Miejsce zbrodni – Berlin (s.) 0.35 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Wspaniałe afrykańskie pustkowia 9.20 Iran z lotu ptaka 10.15 Czeskie korzenie w Luksemburgu i Belgii 11.10 Samoloty myśliwskie 11.55 Mega-mosty 12.55 Znikające strony rodzinne 13.15 Cudowna planeta 14.10 Poszukiwania morskich legend 15.05 Nosiciele tradycji 15.35 Powstanie cywilizacji 16.25 Europa dziś 16.55 Cudowna Ameryka 17.50 Myanmar 18.45 Auto Moto Świat 19.15 Przez ucho igielne 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Sissi, uciekająca cesarzowa 21.00 Wędrowki w parą 21.30 Skryte skarby 22.00 Balthazar (s.) 0.00 Queer 0.25 Kobiety III rzęzy.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.55 Male miłości 10.55 Pościg 12.00 Południowe wiadomości 12.45 Doktorzy z Początków (s.) 14.00 Mentalista (s.) 15.00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.25 Pościg 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Facet (s.) 21.35 Dama i Król (s.) 22.45 Gwiezdne życie 23.20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.10 Mentalista (s.).

PRIMA

6.15 M.A.S.H. (s.) 7.00 Nowy dzień 8.15 M.A.S.H. (s.) 8.50 I. misja (s.) 10.05 Show Jana Krausa 11.25 Strażnik Teksasu (s.) 12.25 Gliniarz i prokurator (s.) 13.25 Policja kryminalna Montpellier (s.) 14.30 Agenci NCIS (s.) 15.40 Tak jest, szefie! 16.50 Policja w akcji 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda 19.55 Showtime 20.15 Zoo (s.) 21.35 Incoognito 23.55 Tak jest, szefie! 1.15 Like House.

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, a także z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2021” za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

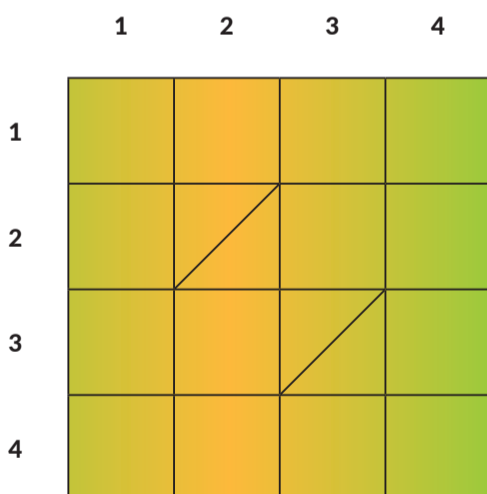

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

- niepowodzenie, zwłaszcza w teatrze lub stylu skoku wwyż
- broń drzewcowa kawalerzysty
- rodzaj powłoki stosowany na produktach z metali
- bywa zawierany z diablem

Wyrazy trudne lub mniej znane: OCYNK

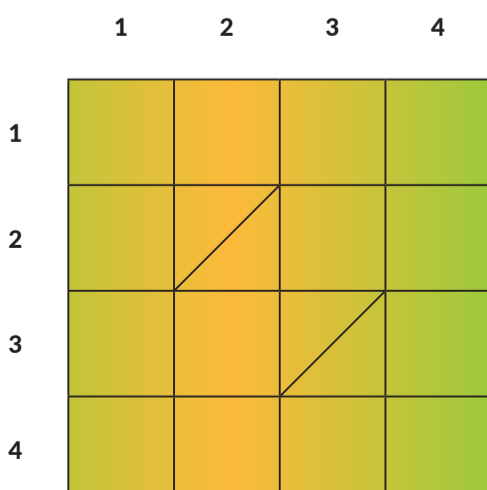

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

- bardzo duży kamień, skała
- mała łajba
- część dużego obszaru wodnego
- miasto w Gruzji

Wyrazy trudne lub mniej znane: ZANA

LOGOGRYF

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w województwie łódzkim, w powiecie opoczyńskim. Położone jest ono nad rzeką Drzewiczką, prawym dopływem Pilicy. Znajdują się tam m.in. ruiny zespołu zamkowego z gotycko-renańsowym zamkiem, dwór (na podzamczu) z XIX w. oraz pozostałości dziewiętnastowiecznego parku...

- czarownica rzucająca uroki
- gruczoł kręgowców, reguluje m.in. przemianę materii
- wchodzą w skład włoszczyzny
- miasto gondoli dla turystów i zakochanych
- koczkodan tumbili, mała wąskonosą z rodziny makakowatych
- co roku przypada 24 grudnia
- łączy przewód żelazka z gniazdkiem
- edytor książek

Wyrazy trudne lub mniej znane: WERWETA

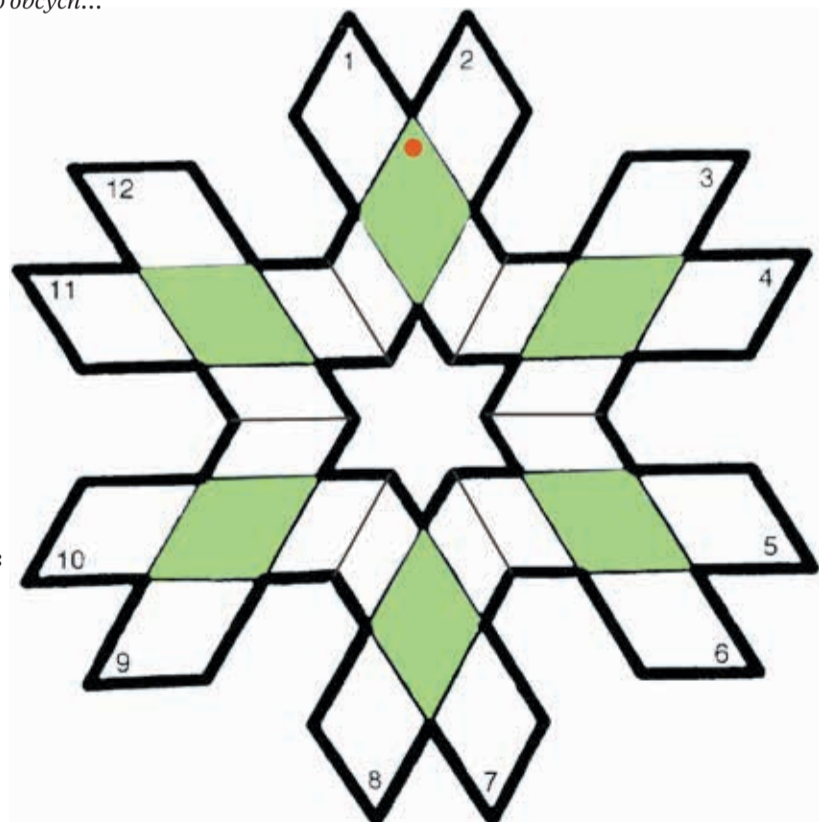
1	W								A
2	W								A
3	W								A
4	W								A
5	W								A
6	W								A
7	W								A
8	W								A

LOGOGRYF ŁAMANY

Rozwiązaniem jest dokończenie myśli, której autorem jest Stanisław Jerzy Lec (ur. 6 marca 1909 we Lwowie, zm. 7 maja 1966 w Warszawie), właściwie baron Stanisław Jerzy de Tusch-Letz, pseudonim literacki Stach – polski poeta, satyryk, aforysta, tłumacz literatury niemieckiej: „Chodź własnymi drogami nawet po obcych...”

- 4. arka Noego tam osiadła
- 6. amerykański stan z Honolulu
- 8. góra i przylądek na Krymie
- 10. bogato zdobiony powóz, np. dla królów i książąt
- 12. wyszukiwarka internetowa
- 2. cirrus, stratus lub cumulus; deszczowa czasem przestania słońce

Wyrazy trudne lub mniej znane: AJUDAH, ECOCHO

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Rozwiązania prosimy przysłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 6 maja 2022 r. Nagrodę z 12 kwietnia otrzymuje Wanda Szczepańska ze Stonawy. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie logogryfu z 12 kwietnia: KRASZANKA
Rozwiązanie arytmografu I z 12 kwietnia: DESZCZ W WIELKI PIĄTEK, NAPYCHA KAŻDY KĄTEK
Rozwiązanie arytmografu II z 12 kwietnia: W WIELKI PIĄTEK DESZCZ, NIEURODZAJU WIESZCZ
Rozwiązanie logogryfu kołowego z 12 kwietnia: TRIDUUM PASCHALNE